

Bragt i Børsen d. 14. sep. 2023 KL. 10.15

Debat | Klimakompensation kan gøre godt, hvis det gøres rigtigt – det må bare ikke stå i stedet for reduktioner

BRIAN MIKKELSEN, ADM. DIREKTØR, DANSK ERHVERV

BIRGITTE QVIST-SØRENSEN, GENERALSEKRETÆR, FOLKEKIRKENS NØDHJÆLP

Klimakatastrofer truer den globale stabilitet. Gletsjere smelter, verdenshavene opvarmes, temperaturerne stiger, skovbrande hærger. Millioner af mennesker i det globale syd tvinges på flugt, for ingen kan bo på en kogeplade.

Vi er med andre ord tvunget til at få hastigheden op i den grønne omstilling, hvis vi skal sikre vores velstand og velfærd i fremtiden.

Derfor er der brug for hastige og varige reduktioner af CO₂-udledninger i Danmark og globalt. Men trods de seneste års udvikling inden for grøn teknologi, så er der stadig udledninger, som samfundet ikke kan reducere i det nødvendige tempo. Og det stiller mange virksomheder og organisationer i et dilemma. For hvad gør man, hvis man gerne vil bidrage til den grønne omstilling, men ikke på den korte bane kan reducere alle ens udledninger?

Vi mener, at for nogle virksomheder og organisationer kan klimakompensation være et redskab, der kan bruges til at supplere en allerede ambitiøs indsats for at reducere CO₂ fra atmosfæren. Men det kræver, at det gøres klogt og med omtanke.

Hvis en virksomhed griber det forkert an, så kan det gøre mere skade end gavn. Først og fremmest for klimaet, men – som mange virksomheder har oplevet – også for ens omdømme. Derfor har mange virksomheder også trukket følehornene til sig af frygt for at blive hængt til tørre for greenwashing.

Klimakompensation har længe været stærkt omdiskuteret – og med god grund. For der er talrige eksempler på både fusk, fifleri og fejlslagne projekter. Og kompensation må aldrig blive et alternativ til at reducere virksomhedens udledninger.

Men der findes gode kompensationstiltag med målbare reduktioner og konkrete reduktionsaftryk. Og som FN's klimapanel allerede pointerede i 2018, så når vi ikke vores klimamål med reduktioner alene. Vi skal også fjerne CO₂ fra atmosfæren. Det kan ske gennem naturgenopretning, skovrejsning og andre CO₂-lagrende tiltag, som mange klimakompensationsprojekter handler om.

Som virksomhed – eller borger – kan det være en jungle at finde rundt i certificeringer, CO₂-beregnerne og forstå forskellen på de mange forskellige projekter.

For at skabe klarhed på området har Dansk Erhverv sammen med South Pole lavet en guide til de virksomheder, som overvejer at kompensere for de undgåelige udledninger, som de lige nu ikke har mulighed for at reducere.

Folkekirkens Nødhjælp har en model, der virker gennem integrering af træplantning og klimatilpasning i Uganda – til gavn for klima, samfund og bønder, der lider under det

ekstreme vejr. Træplantning øger optaget af CO₂ fra atmosfæren, ligesom det styrker de lokale samfunds robusthed over for klimaforandringerne. Desuden binder træerne vandet i jorden, producerer frugt og sikrer mod jordskred. Samtidig betales bønderne for at vedligeholde og passe på skoven.

Det sikrer modellens bæredygtighed og kommer ikke mindst de mennesker til gode, der lige nu betaler den største pris for de stigende temperaturer, selv om de har den mindste andel i de globale CO₂-udledninger. Danske virksomheder som JBS Marselis, Unitas og AGF har indgået aftaler om klimakompensation. Og Folkekirkens Nødhjælp er netop nu selv i gang med at plante 280.000 træer som kompensation for organisationens egne historiske udledninger gennem 100 år.

Vores holdning er klar: Klimakompensation kan aldrig stå i stedet for reduktioner. Kompensation, der bruges som aflad til at øge andre udledninger, svarer til at fikse en punktering på cyklens fordamper ved at tage slangen fra bagdækket i stedet.

I Danmark og globalt er der behov for store, strukturelle forandringer med en hastig udbygning med grøn energi. Vi har brug for en ensartet CO₂-afgift, der kan være med til at anspore forbruget og produktionen i en grønnere retning. Og vi har brug for, at erhvervsliv og organisationer konstant har øje på alle de steder i værdikæden, hvor de kan reducere, minimere og omstille sig.

Men det perfekte må aldrig blive det godes fjende. I klimakampen har vi lige nu brug for alle de gode tiltag, vi kan mønstre. Det skylder vi de millioner af mennesker, der allerede oplever konsekvenserne af klimakrisen på egen krop, og det skylder vi vores fremtidige samfund og de næste generationer.